

$$\frac{6-2}{4} = \frac{x-2}{3} \Rightarrow x=5$$

$$\frac{6}{3} = \frac{y}{2} \Rightarrow y=4$$

مساحت زیر نمودار $I-t$ ، همان Δq است، پس در ۳ ثانیه دوم، یعنی $(t=3 \text{ تا } t=6)$ ، Δq برابر می‌شود با مساحت هاشور خورده:

$$\text{مساحت} = \frac{x+6}{2} \times 1 + 6 \times 1 + \frac{y+6}{2} \times 1$$

$$\Delta q = 5/5 + 6 + 5 = 16/5 C$$

$$\bar{I} = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{16/5}{3} = 5/5 A$$

(شایگانی) (فصل دوم - جریان الکتریکی)

Cu	Al	عنصر
R	R	مقاومت
L	L	طول
۹	۲/۷	چگالی
ρ	2ρ	مقاومت ویژه
m_{Cu}	m_{Al}	جرم

$$R = \frac{\rho L}{A} \Rightarrow \frac{\rho L}{A_{Cu}} = \frac{2\rho L}{A_{Al}} \Rightarrow 2A_{Cu} = A_{Al}$$

$$\frac{9}{2/7} = \frac{m_{Cu}}{m_{Al}} \times \frac{v_{AL}}{v_{Cu}} = \frac{m_{Cu}}{m_{Al}} \times \frac{A_{AL} \times L}{A_{Cu} \times L} = \frac{10}{3} \Rightarrow \frac{m_{Cu}}{m_{AL}} \times 2 = \frac{10}{3} \Rightarrow \frac{m_{Cu}}{m_{AL}} = \frac{5}{3}$$

(سراسری ریاضی - ۹۶ با تغییر) (فصل دوم - مقاومت الکتریکی)

۳- گزینه «۳» - شیب نمودار $I-V$ ، عکس مقاومت $(\frac{1}{R})$ است، پس:

$$\frac{R_A}{R_B} = \frac{\text{شیب B}}{\text{شیب A}} = \frac{\text{tg}(37^\circ)}{\text{tg}(53^\circ)} = \frac{3/4}{4/3} = \frac{9}{16}$$

$$\frac{9}{16} = \frac{\frac{\rho L_A}{A_A}}{\frac{\rho L_B}{A_B}} = \frac{L_A}{L_B} \times \frac{A_B}{A_A} = \frac{L_A}{L_B} \times \frac{\pi \times 2^2}{\pi \times 3^2} \Rightarrow \frac{9}{16} = \frac{L_A}{L_B} \times \frac{4}{9} \Rightarrow \frac{L_A}{L_B} = \frac{3}{4}$$

(شایگانی) (فصل دوم - مقاومت الکتریکی)

۴- گزینه «۱» - در نیمرساناها با افزایش دما تعداد حامل‌های بار افزایش می‌یابد. گرچه تعداد برخورد‌های کاتوره‌ای کم شده و مقاومت کاهش

می‌یابد (شایگانی) (فصل دوم - عوامل موثر بر مقاومت الکتریکی)

$$20^\circ \Rightarrow \theta$$

$$A: 20\Omega \quad \rho_A = 20 \cdot (1 + 10^{-2}(\theta - 20)) = \frac{RA}{L} \Rightarrow \begin{cases} R_A = R_B \\ A_A = A_B \Rightarrow \rho_A = \rho_B \\ L_A = L_B \end{cases}$$

$$\Rightarrow 1 = 4 \times \frac{1 + 10^{-4}(\theta - 20)}{1 + 10^{-3}(\theta - 20)} \Rightarrow 4 + 4 \times 10^{-4}(\theta - 20) = 1 + 10^{-3}(\theta - 20) \Rightarrow 3 = 0.6 \times 10^{-3}(\theta - 20)$$

$$\Rightarrow \theta - 20 = \frac{3 \times 10^4}{6} = 5000 \Rightarrow \theta = 5020^\circ C$$

دقت: سوال دمای نهایی را می‌خواهد، نه اختلاف دما یا همان $\Delta\theta$ را! (شایگانی) (فصل دوم - عوامل موثر بر مقاومت الکتریکی)

$$R = ab \times 10^{-n} \pm 2\% \Rightarrow \begin{cases} R_{\max} = 25 \times 10^{-3} + \frac{1}{5} \times 25 \times 10^{-3} = 30 \text{ k}\Omega \\ R_{\min} = 25 \times 10^{-3} - \frac{1}{5} \times 25 \times 10^{-3} = 20 \text{ k}\Omega \end{cases} \Rightarrow V = RI \Rightarrow \begin{cases} I_{\min} = \frac{V}{R_{\max}} = \frac{120}{30} = 4 \text{ mA} \\ I_{\max} = \frac{V}{R_{\min}} = \frac{120}{20} = 6 \text{ mA} \end{cases} \Rightarrow 6 - 4 = 2 \text{ mA}$$

(شایگانی) (فصل دوم - مقاومت‌های ترکیبی)

۷- گزینه «۱» - R_1 و R_2 موازی اند و معادلشان با R_3 سری است. پس:

$$R_{AB} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} + R_3 = R_2 \Rightarrow R_2 = R_2 \left(1 - \frac{R_1}{R_1 + R_2}\right) = \frac{R_2^2}{R_1 + R_2}$$

(سراسری داخل کشور ریاضی - ۸۹ با تغییر) (فصل دوم - ترکیب مقاومتها)

۸- گزینه «۱» - ابتدا جریان مدار را به دست می آوریم:

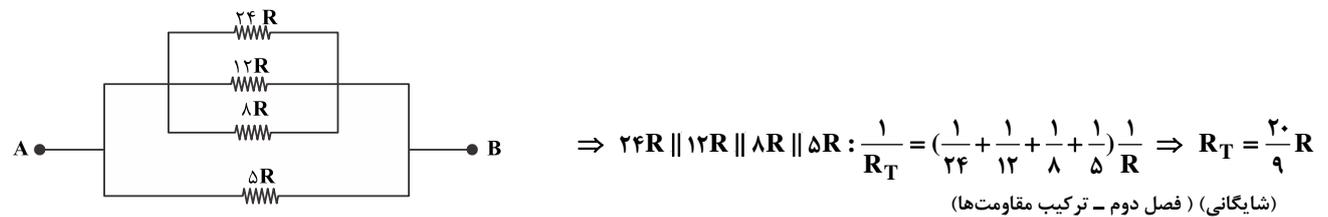
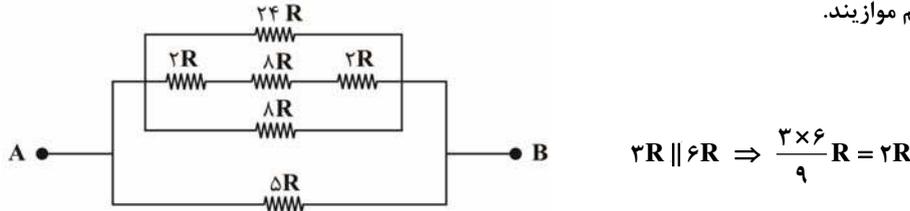
$$I = \frac{10}{6 + 12 + 5 + 2} = \frac{10}{25} = \frac{2}{5} = 0.4 \text{ A}$$

حال اختلاف پتانسیل دو سر مولد برابر است با:

$$V_{\text{مولد}} = \varepsilon - rI = 10 - 2 \times 0.4 = 10 - 0.8 = 9.2 \text{ V}$$

(شایگانی) (فصل دوم - نیروی محرکه الکتریکی)

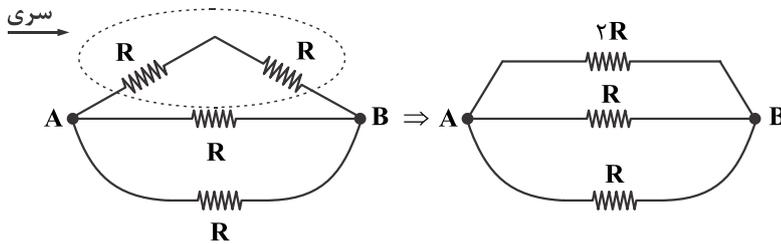
۹- گزینه «۱» - مقاومت های $2R$ و $6R$ با هم موازیند.

(شایگانی) (فصل دوم - ترکیب مقاومتها)

۱۰- گزینه «۴» -

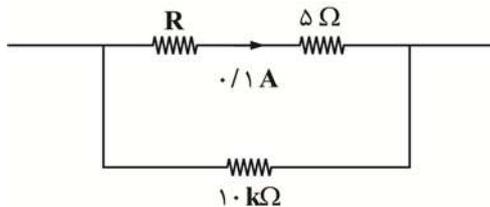
$$4 \times \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} = R_1 + R_2 \Rightarrow 4R_1 R_2 = R_1^2 + R_2^2 + 2R_1 R_2 \Rightarrow R_1^2 + R_2^2 - 2R_1 R_2 = 0 \Rightarrow (R_1 - R_2)^2 = 0 \Rightarrow R_1 = R_2 = R$$

$$\Rightarrow \frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{2R} + \frac{1}{R} + \frac{1}{R} = \frac{5}{2R} \Rightarrow R_{eq} = \frac{2}{5} R = 0.4 R = 0.4 R_1$$

(شایگانی) (فصل دوم - ترکیب مقاومتها)

۱۱- گزینه «۲» -

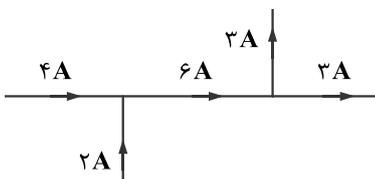
$$I_{10k\Omega} = \frac{12V}{10k\Omega} = 1.2 \text{ mA}$$

$$V_{\text{شاخه بالا}} = V_{\text{شاخه پایین}} \Rightarrow \frac{I_{\text{بالا}}}{I_{\text{پایین}}} = \frac{R_{\text{پایین}}}{R_{\text{بالا}}}$$

$$\Rightarrow \frac{10}{1/2 \times 10^{-3}} = \frac{10 \times 10^3}{R + 5} \Rightarrow \frac{1000}{12} = \frac{10^4}{R + 5} \Rightarrow R = 115 \Omega \Rightarrow P = RI^2 = 115 \times \frac{1}{10} \times \frac{1}{10} = 1/15 \text{ W} = 1150 \text{ mW}$$

(سراسری ریاضی - ۹۷ با تغییر) (فصل دوم - توان در مدارهای الکتریکی)

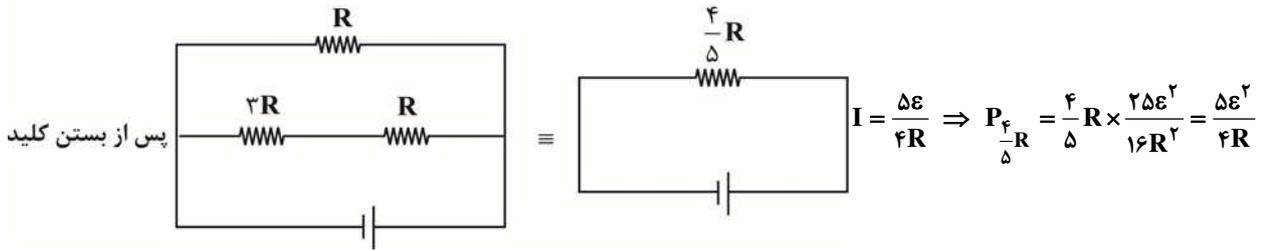
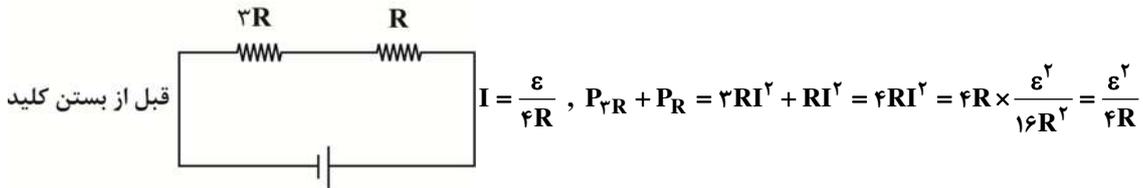
۱۲- گزینه «۱» -

$$V_A - 5 \times 4 + 10 - 4 \times 3 = V_C \Rightarrow V_A - V_C = -68 \text{ V}$$

$$V_B + 2 \times 3 + 1 \times 3 - 6 - 4 \times 3 = V_C \Rightarrow V_B - V_C = 9 \text{ V} \Rightarrow \frac{V_A - V_C}{V_B - V_C} = \frac{-68}{9}$$

(شایگانی) (فصل دوم - قاعده انشعاب)

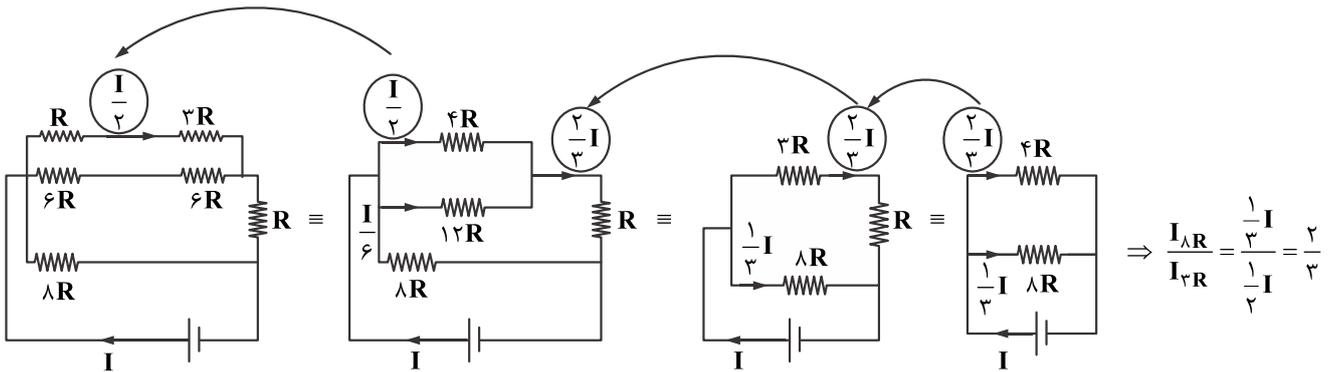

$$\Rightarrow \frac{\text{توان مصرفی پس از بستن کلید}}{\text{توان مصرفی قبل از بستن کلید}} = \frac{\frac{\Delta\varepsilon^2}{4R}}{\frac{\varepsilon^2}{4R}} = \frac{\Delta\varepsilon^2}{\varepsilon^2} = \frac{1}{5}$$

راه دیگر: با استفاده از قانون پایستگی انرژی، توان مصرفی مقاومت‌ها با توان خروجی باتری برابر است و توان خروجی باتری هم از رابطه

$$P = \varepsilon I - I^2 r \quad (که در این سوال r = 0 \text{ است، به دست می آید. (سراسری خارج از کشور ریاضی - ۹۴ با تغییر) (فصل دوم - توان در مدارهای الکتریکی))$$

موازی $\Rightarrow 8R$, سری $\Rightarrow R$, موازی $\Rightarrow 6R, 6R$, سری $\Rightarrow 3R, 2R$

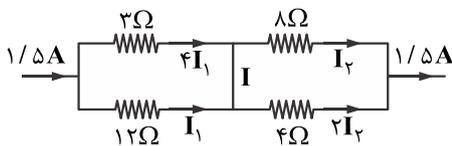

(شایگانی) (فصل دوم - تقسیم جریان در مقاومت‌های سری و موازی)

۱۵- گزینه «۳» - چون لامپ به همان ولتاژ اسمی خود یعنی ۲۲۰ v وصل است، توانش هم همان توان اسمی خواهد بود که ۲۰۰ w است.

$$W = P \cdot t = 200 \text{ w} \times (1/5 \text{ h}) = 0.2 \text{ kw} \times 1/5 \text{ h} = 0.3 \text{ kwh}$$

(شایگانی) (فصل دوم - توان در مدارهای الکتریکی)

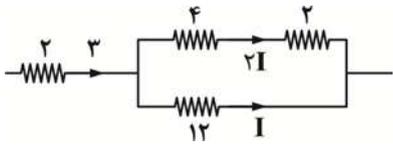

$$\begin{cases} 1/5 = 4I_1 + I_1 \Rightarrow I_1 = 0.3 \text{ A} \\ 2I_2 + I_2 = 1/5 \Rightarrow I_2 = 0.5 \text{ A} \end{cases} \Rightarrow \begin{array}{c} 4I_1 \quad I_2 \\ \downarrow \quad \downarrow \\ I \end{array} \equiv \begin{array}{c} 1/2 \text{ A} \quad 0.5 \text{ A} \\ \downarrow \\ I \\ 0.7 \text{ A} \end{array}$$

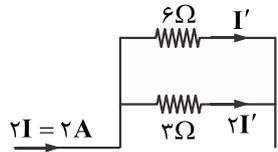
بنابراین: $I = 0.7 \text{ A}$
رو به پایین ↓

(شایگانی) (فصل دوم - تقسیم جریان در مقاومت‌های موازی و قاعده انشعاب)

$$P = RI^2 \quad P_r = 2 \times 3^2 = 18 \text{ W}$$

$$2I + I = 2 \Rightarrow I = 1 \text{ A} \begin{cases} P_f = 4 \times 2^2 = 16 \text{ W} \\ P_{12} = 12 \times 1^2 = 12 \text{ W} \end{cases}$$

$$I' + 2I' = 2 \Rightarrow I' = \frac{2}{3} \text{ A} \begin{cases} P_f = 6 \times \frac{4}{9} = \frac{24}{9} = \frac{8}{3} \text{ W} \\ P_r = 3 \times 4 \times \frac{4}{9} = \frac{16}{3} \text{ W} \end{cases}$$

پس تمام مقاومت‌ها به جز مقاومت ۶ اهمی، می‌سوزند. (شایگانی) (فصل دوم - توان و به هم بستن مقاومت‌ها)

۱۸- گزینه «۲» - با افزایش R_r ، مقاومت معادل کل مدار افزایش می‌یابد و در نتیجه جریان گذرنده از باتری که همان جریان گذرنده از R_1 است،

کاهش می‌یابد. از طرفی، ولتاژ دو سر مدار که همان ولتاژ دو سر مولد است $(\epsilon - rI)$ ، افزایش می‌یابد، V_{R_1} هم که چون I_{R_1} کاهش یافته،

کاهش می‌یابد، پس طبق رابطه روبه‌رو V_{R_r}, R_r باید افزایش پیدا کند:

$$\uparrow V_{\text{مولد}} = \downarrow V_{R_1} + V_{R_r, R_r}$$

$$\uparrow V_{R_r, R_r} = R_r I_r \uparrow$$

در نتیجه I_r هم افزایش می‌یابد. (شایگانی) (فصل دوم - ترکیب مقاومت‌ها)

۱۹- گزینه «۱» -

$$V = \epsilon - rI$$

$$y = \epsilon + (-r)x$$

پس قدرمطلق شیب نمودار همان r است و عرض از مبدأ آن همان ϵ است. پس:

$$\epsilon_A > \epsilon_B$$

$$r_A = r_B$$

(شایگانی) (فصل دوم - نیروی محرکه الکتریکی)

۲۰- گزینه «۴» - $\epsilon_1 > \epsilon_2$ پس مولد ϵ_2 نوعی مصرف‌کننده است، به جای توان خروجی از توان ورودی استفاده می‌کنیم و فرمول توان هم در حالت

کلی $P = VI$ است.

$$P = VI = (\epsilon_r + r_r I)I = \epsilon_r I + r_r I^2$$

$$I = \frac{18 - 2}{1 + 2 + 2 + 0.5 + 1/5} = 2 \text{ A}$$

$$\epsilon_r I + r_r I^2 = 2 \times 2 + \frac{1}{5} \times 2^2 = 6 \text{ W}$$

(شایگانی) (فصل دوم - توان در مدارهای الکتریکی)